VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

Sieťové aplikácie a správa sieti Klient POP3 s podporou TLS

Obsah

1	Post Office Protocol - Version 3 SSL/TLS s protokolom POP3				
2					
3	Implementácia				
	3.1	parse_args	3		
	3.2	read_auth_file	3		
	3.3	Pripojenie k serveru.	3		
	3.4	download_mails	4		
	3.5	delete_messages	5		
3.6 Stiahnutie čisto nových správ a pomenovanie sprav bez predmetu.					
4	Spu	Spustenie programu.			
	4.1	Príklady spustenia	6		
		Ukážky komunikácie vo wiresharku	8		

1 Post Office Protocol - Version 3

POP3 je internetový protokol bežiaci na aplikačnej vrstve. Kliet vďaka TCP/IP spojeniu získava elektronickú poštu zo servera s poštou. Protokol podporuje hlavné funkcie ako je sťahovanie elektronickej pošty prípadne jej mazanie zo servera. Využitie protokolu spočíta pri dočasnom pripojení na internet, kedy si užívateľ stiahne elektronickú poštu a neskoršie môže s ňou manipulovať už mimo pripojenia na internet. POP3 server čaká komunikáciu z portu 110. [3]

Po úspešnom nešifrovanom pripojení na server protokol umožňuje prejsť na šifrované spojenie cez príkaz STLS. Šifrovaná komunikácia môže prebiehať za pomoci protokolu POP3S, ktorý sa vie zabezpečene pripojiť na server cez protokoly SSL/TLS na porte 995.

Jedna z nevýhod je že klient prijme aj nevyžiadané správy a nemá možnosť filtrovania nevyžiadaných správ.

2 SSL/TLS s protokolom POP3

TLS poskytuje zabezpečenie pre aplikácie na aplikačnej vrstve napriklad pred odpočúvaním komunikacie. Prejsť na komunikáciu pod TLS je potrebné okamžite po nadviazaní komunikácie so serverom. Po úspešnom a overenom nadviazaní TLS prechodu je možné prejsť k overení a prihlásení klienta. [2]

Klient so serverom dohodnú spojenie vďaka handshaku, počas ktorého sa dohodnú na paramtroch zabezpečenej komunikácie. Pri prechode klient poskytne zoznam podporovaných šifier a transformačných funkcií. Server vyberie najsilnejšiu šifru a oznámi svoje rozhodnutie klientovi, tak isto odošle svoju identifikáciu z digitálneho certifikatu. Následne klient má možnosť overiť si certifikát pred tým než začne komunikovať. Server vygeneruje kľúč. Klient, ktorý vygeneruje kľúč pomocou verejného kľúča servera pošle výsledok serveru. Server pomocou súkromného kľúča ho dokáže dešifrovať, vďaka čomu sa zabezpečí že ku kľúčom majú prístup len klient a server. [4]

Hlavná zložka obsahujúca v certifikáte sú certifikačne autority. Sú to organizácie, ktoré majú nespochybniteľnú autoritu a majú všeobecne známe verejné kľúče. Certifikát môže obsahovať nasledujúce informácie. [1]

- Doménu na ktorej je certifikát nainštalovany.
- Názov vlastníka.
- Mesto, alebo krajna registrácie.
- Informácie o certifikačnej autorite.
- Dôveryhodné a nedôveryhodne certifikáty.

• Sériove číslo SSL.

3 Implementácia

Program je rozdelený do funkcií, ktoré postupne spracovávajú vstup od užívateľa. Tok programu začína pri spracovaní argumentov príkazovej riadky, následne prihlásením užívateľa na základe súboru s týmito údajmi, s rôznym prístupom k zabezpečeniu komunikácie až po stiahnutie alebo mazanie správ zo servera. Základná hodnota portu cez ktorý sa klient pripája na server je 110.

3.1 parse_args

Spracovanie argumentov príkazovej riadky prebieha v tejto funkcií. Spracovanie prebieha nezávisle na poradí argumentov. Spracovanie prebieha v cykle cez obsah zadanych argumentov. Po zadaní argumentov, pri ktorých je potrebna cesta k súborom alebo zložkám sa spracuje ako cesta nasledujúca sekvencia znakov. V prípade že nebola sekvencia zadana a nasledujú iné argumenty program končí chybou. V prípade že boli zadané dve rôzne sekvencie, ktoré nepatria k parametrom programu dochádza k chybe. Prvá sekvencia znakov mimo argumentov s cestami k súborom je braná ako názov servera s elektronickou poštou.

3.2 read_auth_file

Po úspešnom spracovanie argumentov program prejde k načítaniu prihlasovacích údajov na server. Program prehľadáva súbor po riadkoch, ale jediné čo ho zaujíma je či obsah riadku začína so slovami *username* = alebo *password* = . Za rovná sa musí nasledovať medzera po ktorej nasleduje reťazec čísel a znakov, v ktorých sa môže vyskytovať bodka, alebo podčiarkovník. Po zadaní sekvencií sa na riadkoch nesmie nič iné vyskytovať, inak to povedie k chybe. Takisto súbor na riadkoch nesmie nič iné obsahovať ako sekvenciu pre užívateľské meno, alebo heslo.

3.3 Pripojenie k serveru.

Po inicializácií potrebných funkcií, potrebných pre využívanie knižnice OpenSSL program vetví pripojenie na server podľa zadaných argumentov, ktoré určujú zabezpečenie.

secured_connect_to_server je pripojenie na server za pomoci protokolu POP3S
cez port 955. Program vytvorí ukazatel, ktorý obsahuje informacie SSL protokolu, ktorý sa využíva k zabezpečeniu pripojenia na server cez BIO knižnicu.

Po vytvorení kontextovej štruktúry sa prejde k načítaniu certifikátov či už zadaných užívateľom, alebo základným certifikátom z OpenSSL súboru. Zadaním serveru sa overí odpoveď, či šifrované pripojenie prebehlo úspešne a spojenie bolo nadviazane. Po úspešnom nadviazaní šifrovanej komunikácie klient bezpečne pokračuje k prihlasovaní užívateľa na server a následnom stiahnutí, alebo mazaní správ.

- upgraded_connection_to_server je nezabezpečené pripojenie na server. Po pripojení na server sa pomocou komandu STLS klient okamžite pokúsi nadviazať zabezpečené spojenie. Po overení si odpovede servera na daný komand klient prejde na podobnú komunikáciu ako pri zabezpečenom spojení. Prechod je v programe možný vď aka tomu že sa alokuje nový ukazatel s kontextom ako pri zabezpečenom pripojení popísanom vyššie. Vytvorí sa BIO socket v mode klienta, ktorý sa spojí so socketom, ktorý je nezabezpečený. Vď aka čomu je možne získať BIO SSL ukazatel a pokračovať tak v zabezpečenej komunikácií.
- *connect_to_server* je nezabezpečená varianta bežiaca na porte 110. Pripojí sa na server pomocou jeho názvu a základného portu. Pripojenie sa overí, aby sa mohlo pokračovať ďalej v komunikácií.

OpenSSL dokumentácia odporúča použiť funkciu *c_rehash* k overeniu formatu kľúčov. Tá počas implementácie nebola vložená do programu, pretože riešenie by nemuselo spolahlivo bežať na referenčných strojoch melin a eva.

3.4 download_mails

Pred tým ako sa začne postupne sťahovať elektronická pošta sa pomocou príkazu STAT overí počet správ. Táto informácia sa získa pomocou regulárneho výrazu kedy sa očakáva odpoveď vo formáte +*OK počet_mailov velkosť_mailov*. V priestore na veľkosť celkovej elektronickej pošty môžu byť rôzne znaky, ktoré vyjadrujú aj jednotku číselného údaju. Ak sa údaj nepodaril získať program končí chybou.

Stiahnute správy sú pomenované podľa ich predmetu.

Následne prebieha stiahnutie každého mailu samostatne. Obsah elektronickej pošty sa získava z odpovede servera vyvolanej príkazom RETR, ktorého parametrom je číselná hodnota daného mailu. Odpoveď servera sa ukladá do buffera pokiaľ sa neobjaví koniec odpovede reťazcom $\ r \ n$. S uloženou správou sa prevádzajú nasledovné úpravy.

Prvou je odstránenie tzv. "byte-stuffingu", ktorý na začiatku riadkov pridá extra bodku, ktorá pomáha rozoznať koniec odpovede.

Následne prebehne overenie odpovede servera že správa bola úspešne stiahnutá a jej odstránenie z odpovede, ktorá by bola spojená s obsahom mailu.

Dôležitou súčasťou je zisk ID z hlavičky mailu. ID slúži k overeniu či daná správa už bola stiahnutá pri zadanom parametre pre stiahnutie iba nových správ.

Po úspešnom stiahnutí správ dochádza k ukončeniu spojenia pomocou príkazu QUIT.

3.5 delete_messages

Pomocou tejto funkcie budú zmazané všetká elektronická pošta na serveri. Udaje o počte správ získa vďaka príkazu STAT. Po prebehnutí mazania sa ukončí úspešné spojenie pomocou príkazu QUIT.

3.6 Stiahnutie čisto nových správ a pomenovanie sprav bez predmetu.

Pri parametri -n prebieha sťahovanie nových správ. Počas behu programu sa vždy stiahne každá jedna správa, ktorá sa uloži do "bufferu". Pomocou regulárneho výrazu sa získa message-id danej správy. Následne v prípade že existuje súbor s rovnakým názvom ako sťahovaná správa, súbor sa tvorí a vyhľadá sa jeho message-id. V prípade že message-id je rovnaké daná správa sa do súboru neukladá. Týmto spôsobom sa detekujú staré a nové správy.

Slabina tohto riešenie je keď správa neobsahuje message-id. Spravy neobsahujúce message-id sa sťahuju stále.

Spravy bez predmetu sa pomenovávajú podla následovného formátu: empty_subject_<číslo správy>.

4 Spustenie programu.

Preložiť program je možné za pomoci priloženeného Makefilu pomocou príkazu *make*. Program má implementované následujúce parametre.

- <názov servera>obsahujúci názov servera s elektronickou poštou.
- (-p <port >) volitelný parameter portu pre server.
- (-d) volitelný parameter, ktorý zmaže všetky správy na serveri.
- (-n) voliteľný parameter, ktorý stiahne iba nové správy na zaklade message-ID zo servera.
- (-a <autentifikačný súbor >) povinný parameter s obsahom uživatelskeho mena a hesla formátom viz *read_auth_file*.
- (-o < priečinok pre stiahnute správy >) povinný parameter s cestou pre priečinok, ktorý bude obsahovať stiahnuté správy.

- (-S) nadviaže nešifrovanie spojenie, po ktorom prejde na šifrované za pomoci príazu STLS. Nesmie sa kombinovať s parametrom -T.
- (-T) nadviaže šiforvané spojenie na porte 995 počas celého behu programu. Nesmie sa kombinovať s parametrom -S.
- (-c < súbor s certifikátom >) volitelný parameter so súborom, ktorý obsahuje zvolený certifikát. Tento parameter môže byť zadaný samostatne a nezávisle na parametri priečinku s certifikátmi.
- (-C < prečinok s certifikátmi >) volitelný parameter s priečinkom v ktorom sa nachádza daný certifikát. V prípade že nebol zvolený súbor s certifikátom dôjde k chybe!

4.1 Príklady spustenia.

Obrázek 1: Nešifrované spustenie klienta.

Obrázek 2: Stiahnutie nových správ.

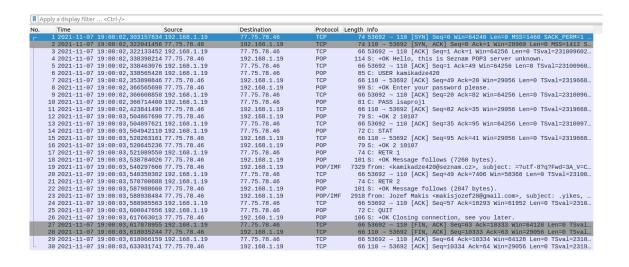
```
| Jozef@UjmiKami:-/CLionProjects/ISA$ ./popcl pop3.seznam.cz -a auth_file -o out_dir -T
Stlahnute 3 sprav.
jozef@UjmiKami:-/CLionProjects/ISA$ | Jozef@UjmiKami:-/CLionProjects/ISA$ | Jozef@UjmiKami:-/CLionProjects/ISA$ |
```

Obrázek 3: Šifrovanie celej komunikácie.

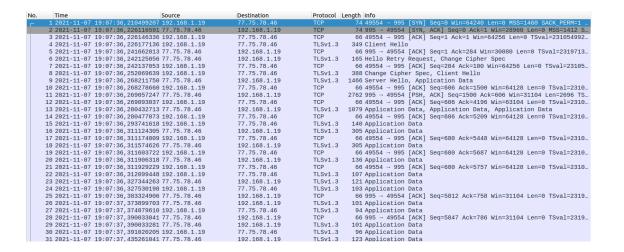
```
jozef@UjmlKaml:-/CLionProjects/ISA$ ./popcl pop3.seznam.cz -a auth_file -o out_dir -S
Stiahnute 3 sprav.
jozef@UjmlKaml:-/CLionProjects/ISA$ ./popcl pop3.seznam.cz -a auth_file -o out_dir -S
Stiahnute 3 sprav.
jozef@UjmlKaml:-/CLionProjects/ISA$ ■
```

Obrázek 4: Prechod zo šiforvanej na nešifrovanú komunikáciu.

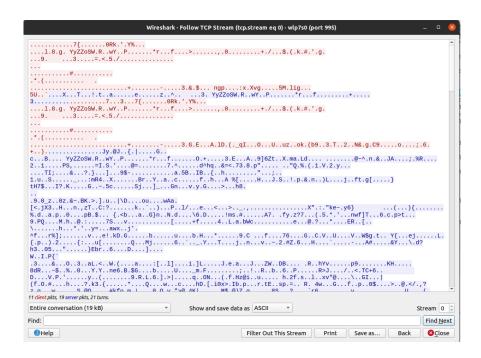
4.2 Ukážky komunikácie vo wiresharku.

Obrázek 5: Ukážka nešifrovanej komunikácie vo wiresharku.

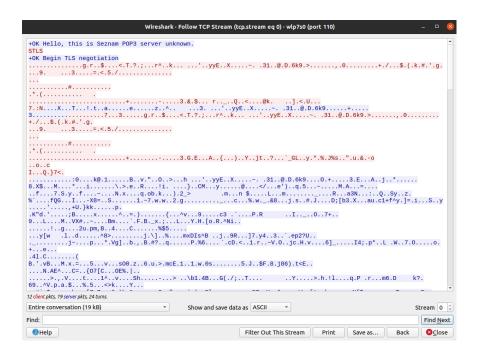
Obrázek 6: Ukážka kompletne šifrovanej komunikácie vo wiresharku.

Obrázek 7: TCP stream kompletne šifrovanej komunikácie vo wiresharku.

- 1 2021-11-07 19:10:11,100675174 192.168.1.19	77.75.78.46		74 54010 → 110 [SYN] Seq=0 Win=64240 Len=0 MSS=1460 SACK_PERM=1
2 2021-11-07 19:10:11,117626237 77.75.78.46	192.168.1.19	TCP	74 110 → 54010 [SYN, ACK] Seq=0 Ack=1 Win=28960 Len=0 MSS=1412 S
3 2021-11-07 19:10:11,117658121 192.168.1.19	77.75.78.46	TCP	66 54010 → 110 [ACK] Seq=1 Ack=1 Win=64256 Len=0 TSval=231070481
4 2021-11-07 19:10:11,135257205 77.75.78.46	192.168.1.19	POP	114 S: +OK Hello, this is Seznam POP3 server unknown.
5 2021-11-07 19:10:11,135291843 192.168.1.19	77.75.78.46	TCP	66 54010 → 110 [ACK] Seq=1 Ack=49 Win=64256 Len=0 TSval=23107048
6 2021-11-07 19:10:11,135350270 192.168.1.19	77.75.78.46	POP	72 C: STLS
7 2021-11-07 19:10:11,153997662 77.75.78.46	192.168.1.19	TCP	66 110 → 54010 [ACK] Seq=49 Ack=7 Win=29056 Len=0 TSval=24046086
8 2021-11-07 19:10:11,154314577 77.75.78.46	192.168.1.19	POP	93 S: +OK Begin TLS negotiation
9 2021-11-07 19:10:11,154328846 192.168.1.19	77.75.78.46	TCP	66 54010 → 110 [ACK] Seq=7 Ack=76 Win=64256 Len=0 TSval=23107048
10 2021-11-07 19:10:11,154610335 192.168.1.19	77.75.78.46	TLSv1.3	349 Client Hello
11 2021-11-07 19:10:11,169931981 77.75.78.46	192.168.1.19	TLSv1.3	165 Hello Retry Request, Change Cipher Spec
12 2021-11-07 19:10:11,169969269 192.168.1.19	77.75.78.46	TCP	66 54010 → 110 [ACK] Seq=290 Ack=175 Win=64256 Len=0 TSval=23107
13 2021-11-07 19:10:11,170250280 192.168.1.19	77.75.78.46	TLSv1.3	388 Change Cipher Spec, Client Hello
14 2021-11-07 19:10:11,187115452 77.75.78.46	192.168.1.19	TLSv1.3	1466 Server Hello, Application Data
15 2021-11-07 19:10:11,187980321 77.75.78.46	192.168.1.19	TCP	2762 110 → 54010 [PSH, ACK] Seq=1575 Ack=612 Win=31104 Len=2696 TS
16 2021-11-07 19:10:11,188038937 192.168.1.19	77.75.78.46	TCP	66 54010 → 110 [ACK] Seq=612 Ack=4271 Win=64128 Len=0 TSval=2310
17 2021-11-07 19:10:11,198175826 77.75.78.46	192.168.1.19	TLSv1.3	1079 Application Data, Application Data, Application Data
18 2021-11-07 19:10:11,199407518 192.168.1.19	77.75.78.46	TLSv1.3	140 Application Data
19 2021-11-07 19:10:11,214769795 77.75.78.46	192.168.1.19	TLSv1.3	305 Application Data
20 2021-11-07 19:10:11,214797736 192.168.1.19	77.75.78.46	TLSv1.3	107 Application Data
21 2021-11-07 19:10:11,215226673 77.75.78.46	192.168.1.19	TLSv1.3	305 Application Data
22 2021-11-07 19:10:11,232617330 77.75.78.46	192.168.1.19	TLSv1.3	121 Application Data
23 2021-11-07 19:10:11,232690754 192.168.1.19	77.75.78.46	TCP	66 54010 → 110 [ACK] Seq=727 Ack=5817 Win=64128 Len=0 TSval=2310
24 2021-11-07 19:10:11,232734874 192.168.1.19	77.75.78.46	TLSv1.3	103 Application Data
25 2021-11-07 19:10:11,289934371 77.75.78.46	192.168.1.19	TCP	66 110 → 54010 [ACK] Seq=5817 Ack=764 Win=31104 Len=0 TSval=2404
26 2021-11-07 19:10:12,281454207 77.75.78.46	192.168.1.19	TLSv1.3	101 Application Data
27 2021-11-07 19:10:12,281536362 192.168.1.19	77.75.78.46	TLSv1.3	94 Application Data
28 2021-11-07 19:10:12,297214482 77.75.78.46	192.168.1.19	TCP	66 110 → 54010 [ACK] Seq=5852 Ack=792 Win=31104 Len=0 TSval=2404
29 2021-11-07 19:10:12, 297616275 77.75.78.46	192.168.1.19	TLSv1.3	101 Application Data
30 2021-11-07 19:10:12,298668604 192.168.1.19	77.75.78.46	TLSv1.3	96 Application Data
31 2021-11-07 19:10:12,316391647 77.75.78.46	192.168.1.19	TLSv1.3	123 Application Data

Obrázek 8: Ukážka prechodu na šifrovanu komunikáciu vo wiresharku.

Obrázek 9: TCP stream prechodu na šifrovanu komunikáciu vo wiresharku.

Použítá literatúra

- [1] Gogetssl: What is SSL/TLS certificate. [online], [citované 6. 11. 2021].

 Dostupné z: https://www.gogetssl.com/wiki/ssl-basics/what-is-ssl-tls/
- [2] Newman, C.: Using TLS with IMAP, POP3 and ACAP. RFC 2595, June 1999, [citované 6. 11. 2021]. Dostupné z: https://datatracker.ietf.org/doc/html/rfc2595
- [3] Wikipedia: Post Office Protocol. [online], October 2021, [citované 6. 11. 2021]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Post_Office_Protocol
- [4] Wikipedia: Transport Layer Security. [online], január 2021, [citované 6. 11. 2021]. Dostupné z: https://sk.wikipedia.org/wiki/Transport_Layer_Security